

Motion till riksdagen
2025/26:3174
av **Nooshi Dadgostar m.fl. (V)**

Utgiftsområde 21 Energi

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2026 inom utgiftsområde 21 Energi enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen avslår förslaget om att bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 besluta om lån i Riksgäldskontoret enligt lagen (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft för förväntade investeringskostnader som uppgår till högst 220 000 000 000 kronor i 2026 års prisnivå 2026–2045.
3. Riksdagen avslår förslaget om att bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 besluta om en riskreserv för ytterligare lån i Riksgäldskontoret vid oväntade fördyringar till företag som fått lån enligt lagen (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft som uppgår till högst 220 000 000 000 kronor i 2026 års prisnivå 2026–2045.
4. Riksdagen avslår förslaget om att bemyndiga regeringen att under 2026 och 2027 för anslaget 1:14 Ersättning för dubbelriktade differenskontrakt för nya kärnkraftsreaktorer ingå ekonomiska åtaganden enligt lagen (2025:587) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft i form av dubbelriktade differenskontrakt som medför behov av framtida anslag på högst 400 000 000 000 kronor i 2026 års prisnivå 2035–2085.

Anslagsfördelning

Tabell 1: Anslagsförslag för 2026 för utgiftsområde 21 Energi

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens energimyndighet	602 028	–20 000
1:2 Insatser för energieffektivisering	327 000	±0
1:3 Energiforskning	1 527 723	±0

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:4 Energimarknadsinspektionen	234 451	±0
1:5 Energiplanering	1 195 000	±0
1:6 Avgifter till internationella organisationer	33 328	±0
1:7 Elsäkerhetsverket	89 285	±0
1:8 Laddinfrastruktur	605 000	±0
1:9 Biogasstöd	1 035 000	±0
1:10 Energiberedskap	398 000	±0
1:11 Elberedskap	705 000	±0
1:12 Energistöd	1 137 000	-1 000 000
1:13 Subvention av förväntade kostnader för lån till nya kärnkraftsreaktorer	50 000	-50 000
1:14 Ersättning för dubbelriktade differenskontrakt för nya kärnkraftsreaktorer	1 000	-1 000
99:3 Stöd till drift av laddinfrastruktur	±0	30 000
Summa	7 939 815	-1 041 000

1:5 Energiplanering

Vänsterpartiet vill bygga ut elnätet. Det behövs omfattande investeringar i såväl överföringskapaciteten mellan norra och södra Sverige som utbyggnad av elnätet för klimatomställningen. Inom ramen för försvarsuppgörelsen har Vänsterpartiet fått igenom att 50 miljarder kronor ska avsättas till civil infrastruktur. Vänsterpartiet kommer i de fortsatta samtalen driva att 2 miljarder kronor av dessa medel ska gå till investeringar för att bygga ut elnätet och stärka överföringskapaciteten. För vidare läsning om vår satsning, se Vänsterpartiets budgetmotion för 2026 (mot. 2025/26:2792).

Vänsterpartiet avvisar 20 miljoner kronor på samordningsinsatser för ny kärnkraft mellan myndigheter, regioner och länsstyrelser. Kärnkraft är inte ett kostnadseffektivt eller hållbart alternativ för framtidens energibehov. Förnybar energiproduktion, som vind, sol och havsenergi, är vägen framåt. Den är också redan idag ett billigare och mer pålitligt sätt att producera den el som krävs för att klara den gröna omställningen.

1:12 Energistöd

Regeringen vill införa ett tillfälligt högkostnadsskydd om månadsmedelvärdet för spotpriset på el överstiger 1,5 kr/kWh. Men det finns inga prognoser som tyder på att elpriset kommer närma sig det här taket. Sannolikheten att någon får skyddet utbetalat, även i södra Sverige, är därför mycket liten. Samtidigt drabbas hushåll utan skydd direkt av ett elpris som i praktiken har tredubblats.

Vänsterpartiet föreslår istället ett elpristak för hushåll på 75 öre/kWh, som finansieras genom en obligatorisk elprisförsäkringsavgift på elbranschen. Pristaket på 75 öre/kWh kommer att täcka hushållets elkostnader till 90 procent över pristaket. Detta för att upprätthålla incitament för elbesparing vid höga elpriser.

Vänsterpartiets förslag bygger på samma princip som vid hantering av finansiella kriser. Tidigare har staten gått in och räddat banker med skattemedel när de tagit för stora risker, trots att bankerna gjort vinster på riskerna. Idag betalar istället bankerna

själva för sin försäkring genom avgifter till särskilda fonder. På så sätt är det aktieägarna och långivarna som tar förlusterna om något går fel. På samma sätt vill Vänsterpartiet att elbranschen själv ska stå för den försäkring som staten indirekt ger idag. Kostnaderna kommer därigenom bäras av branschen, inte av skattebetalarna.

Vänsterpartiet avvisar därför 1 miljard kronor till högkostnadsskydd för hushåll på elpriser.

1:13 Subvention av förväntade kostnader för lån till nya kärnkraftsreaktorer

Vänsterpartiet avvisar 50 miljoner kronor på subvention av statens förväntade kostnader för lån för investeringar i ny kärnkraft. Kärnkraft är inte ett kostnadseffektivt eller hållbart alternativ för framtidens energibehov. Förnybar energiproduktion, som vind, sol och havsenergi, är vägen framåt. Den är också redan idag ett billigare och mer pålitligt sätt att producera den el som krävs för att klara den gröna omställningen.

1:14 Ersättning för dubbelriktade differenskontrakt för nya kärnkraftsreaktorer

Vänsterpartiet avvisar 1 miljon kronor på att möjliggöra kärnkraftssatsningar genom differenskontrakt. Kärnkraft är inte ett kostnadseffektivt eller hållbart alternativ för framtidens energibehov. Förnybar energiproduktion, som vind, sol och havsenergi, är vägen framåt. Den är också redan idag ett billigare och mer pålitligt sätt att producera den el som krävs för att klara den gröna omställningen.

Nytt anslag: Stöd till drift av laddinfrastruktur

Vänsterpartiet vill göra det möjligt för företag att söka underskottstäckning för drift av laddstationer. Företagen ska kunna söka stödet via den myndighet som regeringen utser, t.ex. länsstyrelsen eller regionen. Båda har regionala utvecklingspengar. För detta ändamål avsätts 30 miljoner kronor 2026.

Satsningar på investeringar till lokal förnybar elproduktion och statligt bolag för havsbaserad vindkraft

Det behövs bättre incitament för utbyggnad av vindkraft på land och till havs, genom att gynna kommuner och närboende. Investeringar ska riktas till lokal förnybar elproduktion till konkurrenskraftigt pris, till nytta för både hushåll och industri, samt till nödvändig nätutbyggnad. I kommande energisamtal kommer Vänsterpartiet driva att 1 miljard kronor ska gå till investeringar för satsningar på lokal förnybar elproduktion. För vidare läsning om vår satsning, se Vänsterpartiets budgetmotion för 2026 (mot. 2025/26:2792).

Ett robust och motståndskraftigt samhälle kräver också att det offentliga har kontroll över samhällsviktig verksamhet. Genom ett statligt bolag som tillför eget kapital kan

staten säkerställa sin ägarandel i kommande havsvindsprojekt. I kommande energisamtal kommer Vänsterpartiet driva att 1 miljard kronor ska gå till investeringar för att etablera ett statligt bolag för havsbaserad vindkraft. För vidare läsning om vår satsning, se Vänsterpartiets budgetmotion för 2026 (mot. 2025/26:2792).

Avslå bemyndiganden

Regeringen har vidtagit flera åtgärder för att kunna bygga ut ny kärnkraft. De föreslår bl.a. att medel ska gå till samordningsinsatser för ny kärnkraft, subvention av förväntade kostnader för lån till nya kärnkraftsreaktorer och ersättning för dubbelriktade differenskontrakt för nya kärnkraftsreaktorer. Det handlar om miljardbelopp och regeringen vill satsa dem på smutsig och riskfylld energi istället för hållbara lösningar.

Vänsterpartiet vänder sig starkt emot denna satsning på utbyggnad av ny kärnkraft. Kärnkraft är inte svaret på Sveriges behov av fler producerade terawattimmar. Förnyelsebar energiproduktion, såsom vind, hav och sol, är vägen framåt. Dessutom är dessa kraftkällor mycket billigare och mer tillförlitliga för att producera den el vi behöver för att klara den gröna omställningen. Det handlar också om att värna våra skattepengar – utbyggnad av ny kärnkraft bedöms som så riskfyllt att inga företag vill gå in med de pengar som krävs. Förslagen om att bemyndiga regeringen att besluta om lån för nya kärnkraftsreaktorer, en riskreserv för ytterligare lån vid oväntade fördyrningar för nya kärnkraftsreaktorer och ingå ekonomiska åtaganden i form av dubbelriktade differenskontrakt för ny kärnkraft bör därför avslås.

Nooshi Dadgostar (V)

Andrea Andersson Tay (V)

Tony Haddou (V)

Andreas Lennkvist Manriquez (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)

Samuel Gonzalez Westling (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Isabell Mixter (V)

Birger Lahti (V)